

2014/1 DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI
MALİYET MUHASEBESİ SINAV SORULARI
29 Haziran 2014- Pazar 16.00 – 17.30

SORU 1: “Yel” değirmencilik işletmesi üreticilerinden %8 KDV dahil toplamda 21.600 TL’ye peşin olarak satın aldığı 40 ton buğdayı öğütüp 27 ton ekmeklik beyaz un, 9 ton kepekli un ve 4 ton yem sanayinde kullanılan kepek elde etmiştir. İlk öğütme aşamasında katlanılan toplam maliyet 7.800 TL’dir. Ayrıca beyaz unun paketlenmesi için 900 TL, kepekli unun harmanlanması ve paketlenmesi için 1.170 TL’lik ek maliyet yapılmıştır.

Ekmeklik beyaz un ile kepekli un ana mamul olup, yem fabrikalarına satılacak olan kepek yan üründür. 4 ton kepeğin tahmini toplam satış fiyatı 800 TL’dir. % 8 KDV hariç beyaz unun ton başına satış fiyatı 900 TL’dir, kepekli unun ton başına satış fiyatı ise 1.350 TL’dir.

Yan ürünlere maliyet hesaplamayan işletme, bunların satışından sağladığı hasılatı ana mamullerin maliyetinden indirmektedir.

İSTENİLENLER:

- A) Ortak maliyetlerin dağıtımında satış değeri (hasılatı) yöntemini kullanarak ana ürünlerin toplam ve ton başına üretim maliyetini hesaplayınız.
- B) Dönem içinde toplamda 22 ton ekmeklik beyaz un ve 6 ton ekmeklik kepekli un peşin olarak satan “Yel” işletmenin her ürününe ilişkin karlılık oranını ayrı ayrı hesaplayınız. Sürekli (aralıksız) envanter yöntemine göre satışlara ilişkin muhasebe kayıtlarını yapınız.

SORU 2: Maliyetleri aylık olarak hesaplayan “Dal” üretim işletmesi, Haziran 2014 döneminde aşağıdaki giderlere katlanmıştır.

Gider Çeşitleri	Sabit Giderler	Değişken Giderler
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	-	22,500 TL
- Dirket	-	18,000 TL
- Endirekt		4,500 TL
İşçi Ücret ve Giderleri	8,000 TL	20,000 TL
- Dirket	-	20,000 TL
- Endirekt	8,000 TL	-
Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	12,000 TL	18,000 TL
Vergi, Resim ve Harçlar	4,500 TL	-
Amortisman ve Tükenme Payları	30,500 TL	-
Çeşitli Giderler	5,000 TL	6,000 TL
TOPLAM	60,000 TL	66,500 TL

Yıllık üretim kapasitesi 144.000 adet ürün olan “Dal” işletmesi, Haziran ayında 10.200 adet mamulün üretimine başlamış ve 8.200 adedini tamamlamıştır. Üretimi tamamlanan mamullerin 7.500 adedi % 40 karla peşin satılmıştır.

Dönem başı yarı mamul ve dönem başı mamul stokları bulunmayan işletmede, dönem sonu yarı mamullerin tüm üretim faktörleri açısından tamamlanma derecesi % 60’tır.

İSTENENLER: Normal Maliyet Yöntemini Uygulayan “Dal” İşletmesinin:

A) Kapasite kullanım oranını ve kapasite sapmasını bulunuz. Kapasite sapması gelir tablosunda hangi hesapta raporlanır açıklayınız.

B) Tamamlanan mamullerin ve dönem sonu yarı mamul stoklarının toplam ve birim maliyetlerini bulunuz.

C) Satışların maliyeti tablosu ile gelir tablosunun brüt satış kar/zararına kadar olan bölümü düzenleyiniz.

1.

A) Satış Değeri (Hasılatı) Yöntemine göre;

<u>MAMULLER</u>	<u>ÜRETİM MİKTARI</u>	<u>BR. SATIŞ FİYATLARI</u>	<u>SATIŞ DEĞERİ</u>
Ekmeklik Beyaz Un	27 Ton	900 TL/Ton	24.300.-
Kepekli Un	9 Ton	1.350 TL/Ton	12.150.-

			36.450.-

D.İ.M.M. Gideri----- 20.000.-

İşleme Gideri-----7.800.-

Ortak Giderler Toplamı **27.800.-**

(-)Yan Mamul Satış Hasılatı (800.-)

Dağıtılacak Ortak Giderler Toplamı **27.000.-**

Dağıtım anahtarı olarak satış değerleri ölçü alınacaktır.

$27.000.- / 36.450.- = 0,74$

Ekmeklik Beyaz Un'un ortak giderden aldığı pay = $24.300.- \times 0,74 = 18.000.-$

Kepekli Un'un ortak giderden aldığı pay = $12.150.- \times 0,74 = 9.000.-$

27.000.-

Ekmeklik Beyaz Un'un Toplam Maliyeti = $18.000.- + 900.- = 18.900.-$

Kepekli Un'un Toplam Maliyeti = $9.000.- + 1.170.- = 10.170.-$

Ekmeklik Beyaz Un'un Birim Maliyeti = $18.900.- / 27 \text{ Ton} = 700 \text{ TL/Ton}$

Kepekli Un'un Birim Maliyet = $10.170.- / 9 \text{ Ton} = 1.130 \text{ TL/Ton}$

B) Ekmeklik Beyaz Un İçin ;

SATIŞLAR (22 Ton X 900 TL/Ton)	19.800.-
(-)SMM (22 Ton X 700 TL/Ton)	(15.400.-)

BRÜT SATIŞ KARI 4.400.-

KARLILIK ORANI = 4.400 TL/ 19.800 TL. = 0,2222 %22,22

Kepekli Un İçin ;

SATIŞLAR (6 Ton X 1,350 TL/Ton)	8.100.-
(-)SMM (6 Ton X 1.130 TL/Ton)	(6.780.-)

BRÜT SATIŞ KARI 1.320.-

KARLILIK ORANI = 1.320 TL/ 8.100 TL. = 0,1629 %16,29

-----/-----
100 01 - KASA HESABI 21.384.-

600 - Y.İ. SATIŞLAR HESABI 19.800.-
391 – HESAPLANAN KDV HESABI 1.584.-

-----/-----
620 – SATILAN MAM.MALİYETİ HESABI 15.400.-

152 – MAMULLER HESABI 15.400.-

-----/-----

-----/-----
100 01 - KASA HESABI 8.748.-

600 - Y.İ. SATIŞLAR HESABI 8.100.-
391 – HESAPLANAN KDV HESABI 648.-

-----/-----
620 – SATILAN MAM.MALİYETİ HESABI 6.780.-

152 – MAMULLER HESABI 6.780.-

-----/-----

2- A)

144.000 Ad./ 12 Ay = 12.000 Ad. Aylık Üretim Kapasitesi

Kapasite Kullanım Oranı = 10.200 Ad. / 12.000 Ad = **0,85**

Kapasite Sapması = **0,15**

Kullanmadığımız kapasitenin Sabit Giderler payı, üretilen mamullerin maliyetine yansıtılmayarak, bir üretim zararı olarak değerlendirilir ve Olağan Dışı Gider ve Zararlar Hesabının altında, **680-ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI** Hesabına yansıtılır.

B)

Normal Maliyet Yöntemine göre, Toplam Üretim Maliyeti= Değişken Giderler + (Sabit Giderler X KKO)

$$= 66.500 + (60.000 \times 0,85) \\ = \mathbf{117.500 \text{ TL}}$$

Tamamlanan Mamul 8.200 Ad
DSYM (2.000 Ad X%60) 1.200 Ed. Ad.

Toplam Eşdeğer Ürün Mik. 9.400 Ed. Ad.

117.500 TL/ 9.400 Ed.Ad.= **12,50 TL/EdAd**

Tamamlanan Mamul Maliyet	8.200 Ad	X 12,50 TL/Edad =	102.500.-
DSYM Maliyeti	1.200 Ed. Ad. X	12,50 TL/Edad =	15.000.-

117.500.-

C) SATIŞLARIN MALİYETİ TABLOSU

A) DİMM GİDERLERİ	18.000.-
B) D.İŞÇİLİK GİDERLERİ	20.000.-
C) G.ÜRETİM GİDERLERİ	79.500.-

TOPLAM ÜRETİM MALİYETİ **117.500.-**

D) YARI MAMUL KULLANIMI	(15.000.-)
(+) DBYM Stokları	
(-) DSYM Stokları (15.000.-)	

TAMAMLANAN(ÜRETİLEN) MAMULLERİN MALİYETİ **102.500.-**

E) MAMUL STOKLARINDAKİ DEĞİŞİM	(8.750.-)
(+) DB Mamul Stokları	
(-) DS Mamul Stokları (8.750.-)	

SATILAN MAMUL MALİYETİ **93,750.-**

SATIŞLAR (7.500 Ad. X 17,50 TL/Ad)	131.250.-
(-) SMM (7.500 Ad. X 12,50 TL/Ad)	(93.750.-)

BRÜT SATIŞ KARI **37.500 .-**